

МАРКОВИЧ ДМИТРО ВАСИЛЬОВИЧ У ЛІТЕРАТУРІ

Машницька І.П.

Науковий керівник –доц.. ФілоновЛ.В.

Дмитро Маркович відома особистість в культурному та політичному житті України.

Народився у Полтаві в сім'ї офіцера корпусу лісничих, дитинство провів у селі Локотки Глухівського повіту, навчання почав у Новгород-Сіверській гімназії. 1862 року сім'я переїхала до Вологди («Волею судеб», як писав Маркович), де він продовжив навчання в гімназії. Деякий час був вільним слухачем медичного факультету Київського університету. 1868 року Марковичу вдається вступити до Новоросійського університету (факультет права) в Одесі. З 1873 року працював судовим слідчим суддею в Україні, Бессарабії і у Варшаві. З початку 1900-х рр. жив на Волині — у невеликому маєтку в с. Михайлівцях Острозького повіту, де намагався допомагати селянам боротися з нуждою, займався також підприємництвом.

Літературну діяльність розпочав на межі 1870–1880 років оповіданнями російською мовою (псевдоніми Волиняк, Гайдабура, Марківчанин, Оленин). Перше з українських оповідань — «Невдалиця» — написав 1883 року. Це період активної українофільської діяльності з Олександром і Софією Русовими, Феофаном Василевським, Олександром Волошиновим, Іваном Тобілевичем, Андрієм Грабенком. О.Русов, О.Волошиновський, Т.Василевський були арештовані, втручання Марковича полегшило їх долю — ціною внесених грошей було забезпечено звільнення в'язнів з тюрми. З початку 1885 року елисаветградські просвітяни перебувають на засланні в Херсоні, сюди ж переводять на роботу і Д.Марковича — помічником губернського прокурора. Входив до складу Херсонського українського гуртка, який став початком систематичної української просвітницької роботи на Херсонщині. Українськими оповіданнями дебютував в альманасі, упорядкованому ним разом з дружиною О. Маркович. Написав близько 20 оповідань, одну комедію, два спогади. Автор збірника оповідань «По степах та хуторах» (1898, 1908).

Дмитро Маркович засновник товариства «Просвіта» у Вінниці, а також один із засновників кооперативного руху на Поділлі, міністер юстиції в уряді УНР. Постать Д.В.Марковича є знаковою в політичному русі України, а його творчі здобутки в літературі стали помітним внеском в історію української літератури.